

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
AYDIN KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO : 19.10.2017-170

09.00.1690

KARAR TARİHİ VE NO : 19.10.2017-7103

Toplantı Yeri
AYDIN

Aydın İli, Efeler İlçesi, Dereköy Mahallesinde bulunan ve tapunun 576 parsel numarasında kayıtlı taşınmaz üzerindeki Çeşme yapısının, 2863 sayılı kanun kapsamında tescilli olup olmadığı ayrıca söz konusu taşınmazın batı tarafından güneydoğu istikametine çıkan yolun araç ulaşımı için genişletilmesi taleplerine ilişkin, Efeler Belediye Başkanlığı, Fen İşleri Müdürlüğü'nün 17.07.2017 tarih ve E.20895 sayılı yazısı, Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Uzmanları'nın 06.10.2017 tarihli raporu okundu. Ekler ve konuya ilişkin tüm bilgi ve belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

Aydın İli, Efeler İlçesi, Dereköy Mahallesinde bulunan ve tapunun 576 parsel numarasında kayıtlı Çeşmenin 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 6. maddesi kapsamında "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" özelliği gösterdiğinden tescillinin uygun olduğuna, yapı grubunun I. Grup Yapı olarak belirlenmesine, çeşme yapısına yönelik Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararındaki proje hazırlama esaslarında belirtilen hükümler kapsamında hazırlanacak rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine, karar eki koruma alanı haritasının uygun olduğuna, tescilli yapı ve koruma alanında kalan taşınmazlarda yapılacak her türlü uygulama öncesinde Kurulumuzdan görüş alınmasına, yol yapım taleplerinin tescilli yapıya zarar vereceğinden uygun olmadığına karar verildi.

ASLI GİBİDİR

Mehmet YILMAZ

Bölge Kurulu Müdürü

BAŞKAN
Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK
İMZA

BAŞKAN YARDIMCISI
Bahadır DİKMEN
İMZA

ÜYE
Dr. Levent ÜNVERDİ
İMZA

ÜYE
Doç. Dr. Muhammed AYDOĞAN
İMZA

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Saim CİRTİL
İMZA

ÜYE
Tahsin Cengiz KAMAN
İMZA

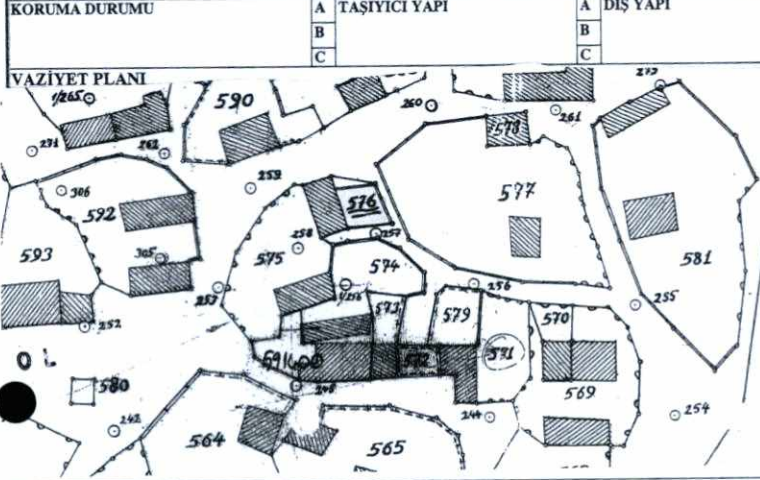
ÜYE
Mustafa YAVAŞ
İMZA

ÜYE
Hakan ÖZKAN
Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İMZA

ÜYE
Vildan NUĞRAL
Efeler Belediye Başkanlığı
İMZA

AVRUPA KONSEYİ		DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ		D.K.V.K.E.A.N.I.T		ENVANTER NO :	
TÜRKİYE		KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO :			
İLİ: AYDIN		İLÇESİ: EFELER		MAHALLE - KÖY - MEVKİ : Dereköy		KORUMA DERECESE	
ADRESİ: NO: Dereköy Mahallesi		KADASTRO: 576 Parsel				ANITSAL X	
						ÇEVRESEL 1 2 3	
						ÇEVREYE AYKIRI 1 2 3	
ADI: ÇEŞME		YAPTIRAN : YAPIM TARİHİ :		YAPAN : KİTABE :		MİMARİ ÇAĞI : VAKFIYE :	

GENEL TANIM: Yapı dikdörtgen plan şemasında tek katlı kagir olarak inşa edilmiştir. Yapı malzemesi olarak yöresel moloz taş ve tuğla malzeme kullanılmıştır. Yapının dış cephesi sıvalı vaziyettir.

BUGÜNKÜ SAHİBİ:

BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ:

YAPILAN ONARIMLAR :

AYRINTILI TANITIM: Yapı dikdörtgen plan şemasında tek katlı kagir olarak inşa edilmiştir. Yapı malzemesi olarak yöresel moloz taş ve tuğla malzeme kullanılmıştır. Yapının dış cephesi sıvalı vaziyettir. Ancak söz konusu sıvalarda iklim şartlarına bağlı olduğu düşünülen dökülmeler görülmektedir. Çeşmenin odak merkezini sivri kemerli niş oluşturmaktadır. Söz konusu sivri kemer formulu niş düzenlemesinin içerisinde kare formulu niş yer almaktadır. Bu uygulamayı tas veya buna benzer eşyaların konulduğu yer olarak tasarlanıldığı düşünülmektedir. Günümüzde dış cephe duvarlarında malzeme kayıpları görülmektedir. Ön cephesinde dikdörtgen formulu yalak kısmı bulunmaktadır. Yapım tarihini gösteren kitabesi bulunmamaktadır. Çeşmede oluşan bitkilerin yapıya tehdit oluşturduğu görülebilmektedir. Yapıda geç dönemde yapıldığı anlaşılan taşınmazın kültürel ve tarihi kimliğini oluşturan mekânsal, biçimsel, yapısal özellikleri uyumsuz onarımlar (sıva, badana vb.) göze çarpmaktadır. Çeşme eğimli bir yol üzerinde inşa edilmiştir. Çevresinde yerleşim yerleri bulunmaktadır. Yapıdaki onarıma yönelik yapılacak eklerin niteliğinin kültür varlığı ile bütünleşmesi gerektiği ile taşınmazın mevcut durum tanımları, taşıyıcı eleman sorunları (strüktür durum), yapısal bozulmalar- deformasyonlar, esere yapılan müdahaleleri içeren röleve projesi ile tarihi araştırma ve benzeri örneklerin karşılaştırmalı etüdü sonucunda dönemler itibariyle değişikliği uğramış kısmen yıkılmış veya yok olmuş öğelerin ve yapıların ilk tasarımındaki süreçten itibaren tarihsel durumlarını belirten rapor belge ile ölçekli çizimin karşılaştırmalı ve detaylı sanat tarihçisi görüşünü içeren bilgi ve belgeler ışığında eserin özgün tasarımını açıklayıcı tarihi gelişimini irdeleyici ve kalıntılarının daha iyi kavranmasını sağlamak için yapım tekniği üslubu ve farklı olduğu anlaşılan fakat tarihlenemeyen bölümler ile değişik dönemlere ait ekler ve bunlara ilişkin olası tarihleri gösterir restitüsyon projesi ve temel sorunların tespiti sonrası yaklaşım ve müdahale biçimlerini içeren restorasyon (statik, sanat tarihçisi raporu ve sıva harç uygulamasını içeren) projesinin hazırlanarak uygulama sonrasında yapının kullanıma açılarak özgün durumunun geri kazandırılması bu kapsamda yapının günümüze ulaşmış sosyo-kültürel ve tarihi kimliğini oluşturan mekânsal, biçimsel yapısal özellikleri ile çevre içindeki özgün konumu ile günümüzde bulunduğu konum içerisinde diğer yapı gruplarına göre gerek plan şeması gerekse özgün yapı öğelerindeki özellikleri ile yöresel ve mahalli özellikler göstermesi, kültür mirasının yaşatılarak korunması ve kent bütününden kopan alanların kente geri kazandırılmasının gerekmekte olması, kültürel sürdürülebilirlik açısından, yapıldığı dönemin mimari yapım tekniklerini, malzemelerini ve özellikle de çeşme yapısı olması ile geçmişte varılan teknik düzeyin belgesini taşıması, fiziksel olarak da tarihi, mimari, kültürel birikimimize geri dönüşü olmayan bir tahribat sürecinin devam etmesi ve gelecek kuşaklara çeşme yapılarına hitap eden yapı örnekleri hakkında daha sağlıklı bir kültür mirası bırakılabileceği bağlamında tescilin sağlanması önemlilik arz etmektedir.

TEKNİK BİLGİLER

ORJİNAL KULLANIMI	ÇEŞME
BUGÜNKÜ KULLANIMI	ÇEŞME
ÖNERİLEN KULLANIMI	ÇEŞME
HAZIRLAYANLAR: 06.10.2017	

Gülçhan ALTINOK
Sanat Tarihçisi

Metin KÜÇÜKKAPLAN
Kültür ve Turizm Uzmanı/Şehir
Plancısı

Zeynep ÖRNEK
Müze araştırmacısı/Antropolog

AYDIN KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULUNUN
19.10.2017 GÜN VE 7103
SAYILI KARAR EKİDİR

ASLI GİBİDİR.

YAVIN DİZİNİ:

1-

2-

3-

4-

RAPOR

RÖLÖVE PROJESİ
RESTORASYON PROJESİ

HARİTA

ONAY:

Mehmet YILMAZ
Bölge Kurulu Müdürü

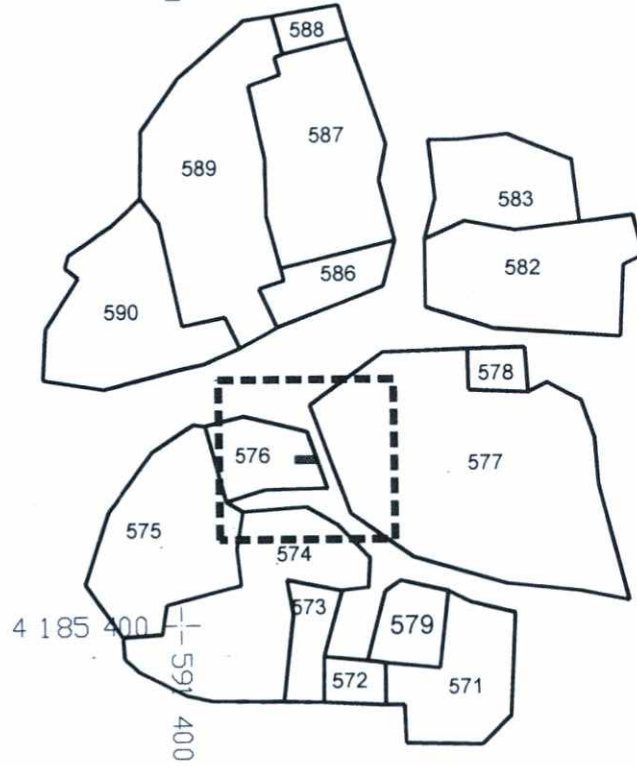
AYDIN İLİ, EFELER İLÇESİ, DEREKÖY MAHALLESİ, KORUMA ALANI HARİTASI

İLİ : AYDIN
İLÇESİ : EFELER
PARSEL : 574, 575, 576 VE 577

ÖLÇEK: 1/1000

4 185 500
591
400

4 185 500
591
500

4 185 400
591
400
T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
AYDIN KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KORUMA BÖLGELERİ VE ANİTLERİNİ
19.10.2017 GÜN VE 7103
SAYILI KARAR ENİDİR

ED 50 3 DERECE KOORDİNAT SİSTEMİNDE HAZIRLANMIŞTIR

GÖSTERİM

----- KORUMA ALANI SINIRI

▨ TESCİLLİ ÇEŞME

ASLI GÖRÜR.

HAZIRLAYANLAR

METİN KÜÇÜKKAPLAN
Kültür ve Turizm Uzmanı
Şehir Plancısı

GÜLCİHAN ALTINOK
Sanat Tarihçisi

ZEYNEP ÖRNEK
Müze Araştırmacısı
Antropolog